

## Osallisuusohjelma vuosille 2025-2029

Khall 16.06.2025 § 172  
1664/00.01.03/2023

Valmistelija suunnittelija Katja Lahtinen p. 040 728 5656

Jämsän kaupunginvaltuustolle jätettiin valtuustoaloite 30.5.2022, jossa esitettiin osallisuusohjelman laatimista osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 5.9.2022 § 136 valtuustoaloitteen ja todennut valtuustoaloitteen johdosta annetun selvityksen riittäväksi. Kaupunginhallitus on 14.8.2023 kokouksessaan päättänyt käynnistää osallisuusohjelman laatimisen ja ohjeistanut ohjausryhmän työskentelyä.

Kuntalaki (410/2015) 22 § velvoittaa kunnat huolehtimaan siitä, että asukkailla ja palveluiden käyttäjillä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Lisäksi useissa erityislaeissa on säännökset osallisuudesta. Jämsän kaupungilla on käytössään lukuisia erilaisia tapoja kuntalaisten ja palveluiden käyttäjien osallistumisen mahdollistamiseen.

Osallisuusohjelma on kaupungin strateginen työkalu, joka edistää asukkaiden, palvelun käyttäjien, yhteisöjen ja sidosryhmien mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kaupungin päätöksentekoon, kehittämiseen ja toimintaan. Se kokoaa yhteen Jämsän kaupungin tavoitteet ja käytännöt, joilla osallisuutta vahvistetaan ja yhteisöllisyyttä rakennetaan. Ohjelman avulla lisätään tietoisuutta, miten Jämsässä voi osallistua ja vaikuttaa. Tämä luo perustan avoimelle, oikeudenmukaiselle ja kestäväälle päätöksenteolle.

Ohjelmassa määritellään osallisuuden muodot (tieto-, suunnittelu-, päätös- ja toimintaosallisuus), tavoitteet ja seurannan periaatteet. Lisäksi siinä kuvataan kaupungin eri toimijoiden vastuut osallisuuden toteuttamisessa. Konkreettiset toimenpiteet, keinot, aikataulut ja arviointi on koottu yhteen osallisuusohjelmaan, joka toimii käytännön työkaluna osallisuuden edistämiseksi. Viestintä on keskeinen osa osallisuustyötä ja vaikuttamisen mahdollisuuksien tukemista.

Jämsän kaupungin osallisuusohjelmaa vuosille 2025–2029 on valmisteltu keväästä 2024 alkaen. Ohjelman valmistelussa on hyödynnetty laajasti asukkaiden, kaupungin toimialojen ja sidosryhmien näkemyksiä. Ohjelman laatimista ohjasi erikseen nimetty ohjausryhmä ja valmistelua koordinoi osallisuusvastaava. Valmistelun tukena toimivat myös "Osallisena Jämsässä" -kysely ja useat asiantuntija- ja vaikuttajatoimielinten lausunnot.

Ohjelma toimii osana kaupungin johtamis- ja kehittämisjärjestelmää, ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti osana hyvinvointikertomusta, tilinpäätöstä ja asiakastytytyväisyyskyselyjä. Osallisuustyö huomioidaan

jatkossa myös kaupungin talousarviossa ja henkilöstön koulutussuunnitelmassa.

Osallisuusohjelmaa päivitetään tarvittaessa esim. kaupungin strategian uudistamisen yhteydessä. Päivittämistä koordinoi osallisuusvastaava, joka voi koota tuekseen sihteeristön ohjelman päivityksen valmistelua varten.

Sisällöllisesti merkittävät muutokset tuodaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Vähäiset tekniset tai rakenteelliset päivitykset voidaan toteuttaa ns. teknisinä muutoksina.

Jämsän kaupungin osallisuusohjelma on liitteenä. Osallisuusohjelma otetaan heti kaupunginhallituksen hyväksymisen jälkeen käyttöön.

Toimivalta, johon päätös perustuu:  
Hallintosääntö § 28 / kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Jori Reijula

Kaupunginhallitus hyväksyy osallisuusohjelman vuosille 2025-2029.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Suunnittelija Katja Lahtinen oli läsnä kokouksessa klo 17.05 - 17.20.